

ДИАТОМИТТІҢ ФИЗИКАЛЫҚ-ХИМИЯЛЫҚ ҚАСИЕТТЕРІ ЖӘНЕ МЕДИЦИНАДА ҚОЛДАНЫЛУЫ

Бұл мақалада табиғи материал - диатомиттің физикалық және химиялық қасиеттері, оның медицина саласында қолданылуы және адам денсаулығына пайдалы әсері қарастырылады.

РЕЗЮМЕ

Темирбаева А.А., Сингх А., Кумар С., Шарма П.

ФИЗИКО-ХИМИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА ДИАТОМИТА И ПРИМЕНЕНИЕ В МЕДИЦИНЕ

В данной статье рассмотрены физико-химические свойства природного материала – диатомита, его применение в сфере медицины и благотворное влияние на здоровье человека.

УДК 001.891:616-091.8

Сағынтай А.А.

2021-2022 ОҚУ ЖЫЛЫНДАҒЫ "ГИСТОЛОГ" ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ҮЙІРМЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТТІК НӘТИЖЕЛЕРІ

Гистология кафедрасы

Ғылыми жетекші: профессор, м.ғ.к. Темирова Г.А.

Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті,
Ақтөбе қаласы, Қазақстан Республикасы.

Кілттік сөздер: ғылыми үйірме, жұмыс нәтижелері, ғылыми жетістіктер, сертификаттар, дипломдар.

Өзектілігі: Соңғы жылдары барлық медициналық жоғары оқу орындарында білім беру үдерістерін реформалауға байланысты ғылыми ізденістердің медициналық кластерін жаңғырту жүргізілуде. Медициналық зерттеушілердің (Украина және Беларусь) мәліметтері бойынша, жоғары медициналық білім беру жүйесін тиімді жаңғырту және оны бірыңғай халықаралық білім беру кеңістігіне интеграциялау оның одан әрі құрылуы мен құзыреттілік моделін енгізуі жалғасады [1]. В.Н.Власова және Н. Ю.Таирова мамандарды ғылыми жұмысқа дайындау процесі студенттерді оқытудың барлық кезеңінде жүзеге асырылатынын айтып кетті. Ғылыми еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру медициналық университеттегі студенттердің ғылыми зерттеулерінің соңғы кезеңінің тиімділігін арттырады [2].

Зерттеу мақсаты: Гистология кафедрасы студенттерінің 2021-2022 оқу жылындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарына талдау жүргізу.

Материалдар мен әдістер: Зерттеу объектісі-өткізілген іс-шаралар негізінде гистология кафедрасы студенттерінің 2021-2022 оқу жылындағы ғылыми-зерттеу жұмысының есебі: ғылыми конференциялар, дөңгелек үстелдер, ғылыми үйірмелер мен клубтар, ғылыми-зерттеу жұмыстары, жарыстар мен конкурстар келесі тақырыпта «Экологиялық факторлардың әсері туралы адамның және эксперименттік жануарлардың ішкі органдары мен жүйелерінің құрылымдық-функционалдық ерекшеліктері» жүзеге асырылды (мемлекеттік тіркеу № 011РКИ0094 15.02.2018/1214-2-20-561. УДК 611.1/.8: 546.27.76), сондай-ақ өзінің эмблемасы бар, табақ пен баннер дайындалды. Зерттеу әдістері: статистикалық, визуализация, жалпылау, талдау.

Нәтижелері: Гистология кафедрасының "Гистолог" СҒҰ отырыстарының саны 4 отырыс жоспарланған, бірақ 9 отырыс іске асырылды. Жеті отырыс Zoom арқылы өткізілді, қалғандары гистология кафедрасында офлайн форматта өткізілді, жалпы медицина және стоматология бойынша I курс студенттері қатысты, отырыстың бейнежазбалары Инстаграмада көрсетілген. 2021-2022 оқу жылындағы қызмет нәтижелері бойынша келесі марапаттар алынды: тезистер, дипломдар және сертификаттар. 7 тезис жарияланды. Барлығы он жеті марапатқа ие болды: 5 дана дипломдар (I дәрежелі – үш, II дәрежелі – бір және III дәрежелі – бір). Сертификаттардың жалпы саны 12 дана болды. 2021-2022 оқу жылының бірінші жартыжылдығында екі тезис жарияланды, алты марапатқа ие болды: I дәрежелі дипломдар екі және 4 сертификат. 2021-2022 оқу жылының екінші жартыжылдығында бес тезис жарияланды, он бір марапатқа ие болды: 3 дана дипломдар: I дәрежелі, II дәрежелі және III дәрежелі, 8 сертификат. LXI халықаралық ғылыми конференциясына ұсынылған макеттер мен стендтердің нәтижелері бойынша

Қорытынды: Бірлескен білім беру қызметінің арқасында ПОҚ мен студенттер арасында әртүрлі мамандықтағы дәрігерлерді даярлау жоспарында "Гистолог" ғылыми-зерттеу үйрмесінің жұмысында жоспарланған іс-шараларды іске асыру түрінде тәлімгерлік және тәлімгерлік байланыс құрылады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Концептуальные принципы модернизации современного высшего медицинского образования // Я.А. Кульбашна, С.А. Кабанова, А.А. Кабанова. Вестник ВГМУ. – 2015. – Том 14, №6. – С. 127-131.

2. В.Н. Власова, Н.Ю. Таирова. Организация научно-исследовательской работы студентов в медицинском университете. Гуманитарные и социальные науки. - 2016. №4. С.173-182.

РЕЗЮМЕ

Сағынтай А.А.

РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОГО КРУЖКА «ГИСТОЛОГ» ЗА 2021-2022 УЧЕБНЫЙ ГОД

Кафедра гистологии

профессор, к.м.н. Темирова Г.А.

НАО «Западно-Казахстанский медицинский университет им.Марата Оспанова»
город Актобе, Республика Казахстан.

Целью исследования явилось проведение анализ деятельности научно-исследовательской работы студентов кафедры гистологии за 2021-2022 учебный год. Заключение. Благодаря усилиям совместной образовательной деятельности в плане подготовки врачей различных специальностей между ППС и студентами выстраивается менторская и наставническая связь, в виде реализации запланированных мероприятий в работе научно-исследовательского кружка «Гистолог».

SUMMARY

Sagyntai A.A.

RESULTS OF THE ACTIVITY OF THE RESEARCH CIRCLE "HISTOLOGIST" FOR THE 2021-2022 ACADEMIC YEAR

Department of histology

Professor, PhD Temirova G.A.

West Kazakhstan Medical University named after Marat Ospanov,
Aktobe city, Republic of Kazakhstan.

Purpose of the study. To analyze the activities of the research work of students of the Department of Histology for the 2021-2022 academic year. Conclusion: Thanks to the efforts of joint educational activities in terms of training doctors of various specialties, a mentoring and mentoring relationship is being built between teaching staff and students, in the form of the implementation of planned activities in the work of the research circle "Histologist".

УДК 614.2(043)

Кумыспаев С.С., Сундетова А.Н.

РОЛЬ ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДОРОВЬЯ В КОНТЕКСТЕ СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВА

Кафедра общественно-гуманитарных дисциплин
НАО «Западно-Казахстанский медицинский университет имени Марата Оспанова»
город Актобе, Республика Казахстан.

Ключевые слова: здравоохранение, экономика, материалы СМИ, повседневная жизнь, здоровье населения, качество жизни, факторы риска.

Актуальность темы данной работы определяется в первую очередь теми колоссальными политическими, социально-экономическими и культурными изменениями, которые происходят в казахстанском обществе. Современное развитие Казахстана на пути модернизации невозможно представить без развитой системы здравоохранения. Здоровые и крепкие люди – залог успешного экономического роста и стратегического развития общества. Ибо между общественным здоровьем и социально-экономическими условиями существует прямая и обратная связь: неблагоприятная экономическая ситуация в стране, регионе, городе сопровождается низким качеством здоровья населения, а неудовлетворительное состояние общественного здоровья отрицательно отражается на материальном производстве, обороноспособности, так как нездоровое население не может продуктивно трудиться и приносить пользу государству.

Целью исследования является анализ процессов общественного здоровья в контексте развития гуманитарных наук.

Материалы и методы. В работе применён междисциплинарный подход на стыке истории, политологии и социологии. Изучены материалы СМИ, в том числе общественно-политические газеты и аналитические журналы.

Результаты и обсуждение. Нужно четко понимать, что общественное здоровье формируется и поддерживается всей совокупностью условия для повседневной жизни людей. Конкретные причины, ответственные за ухудшение качества здоровья (возникновения и развитие болезней, временной нетрудоспособности, инвалидности и ранней смертности), получили название «факторов риска». После начала реформирования экономики Казахстана менялись параметры факторов риска и их влияния на здоровье населения. В данном ракурсе представляют интерес не только факторы, влияющие на общественное здоровье, но и те, которые можно рассматривать как индикаторы условия жизни и уровня здоровья. К ним можно отнести: 1) уровень и качество жизни; 2) уровень благоустройства жилья; 3) величина прожиточного минимума всего населения; 4) доступ к качественному медицинскому обслуживанию.

Заключение. Между социально-экономическими показателями и состоянием здоровьем существует связь. Ожидаемая продолжительность жизни, которая характеризует качество общественного здоровья, связана с величиной прожиточного